

Een leidinggevende korporaal, te herkennen aan de gekruiste geweren op zijn rangonderscheidingstekens, geeft een bevel uit aan zijn groepsleden.

VOORBEELDGEDRAG EN LEIDINGGEVEN

Leidinggevende korporaal naast groepscommandant

De Opleiding Leidinggevende Korporaals (OLK) staat als een huis. De vier weken durende cursus omvat onder meer leidinggeven, commandovoering (CoVo) en Elementaire Instructiebekwaamheid (EIB). Na het volgen ervan is de OLK-opgeleide militair in staat een groepscommandant te vervangen. Daarnaast kan de korporaal de groepscommandant assisteren bij het groepsvormingsproces, het in standhouden van de discipline en andere dagelijkse taken.

Inlevingsvermogen gewenst

Voorafgaand aan de opleiding, vindt een detectie- en selectieproces plaats om de kwaliteit van de aanstaand leidinggevende te bepalen. In dit besluitvormingstraject spelen (o)pc'n en de csm of ca van de operationele eenheid een belangrijke rol. De kandidaat moet vakman zijn op het niveau I (individuele militair), kunnen analyseren, willen en durven leidinggeven, een goede staat van dienst hebben en van onbesproken gedrag zijn. Door dit vooraf te borgen halen vrijwel alle deelnemers aan de OLK de eindstreep.

Instructeurs

Naast de detectie en selectie is de rol van de instructeurs van de OLK erg belangrijk. De ervaringsopbouw en kwalificaties van deze instructeurs moeten aansluiten bij die van een leidinggevend korporaal. Vanwege het specifieke karakter van de doelgroep is voor instructie en begeleiding van korporaals naast instructieve ervaring vooral ook inlevingsvermogen gewenst. De korporaal met ervaring krijgt gedurende de opleiding voortdurend de gelegenheid om ervaringen te delen met cursusgenoten. Daarbij maken ze elkaar beter. De instructeurs leren gewenst gedrag aan en eventueel aanwezig ongewenst gedrag af. Hiervoor is een ruime werkervaring van de instructeur met de doelgroep noodzakelijk.

Vanwege het specifieke karakter van de doelgroep is voor instructie en begeleiding van korporaals vooral inlevingsvermogen van de instructeur gewenst. (Foto: Mediagroep KMS)

De OLK vindt tot eind 2012 plaats in Ermelo, om begin 2013 naar Weert te verhuizen. Op de KMS verzorgen de opleidingspelotons van de School Initiële Vorming Onderofficieren (SIVO) de OLK. De opleiding is gericht op de doelgroep korporaals op de functie (bouwsteenvolnummers) van plaatsvervangend groepscommandant of leidinggevend korporaal. De oude CLAS-organisatie telde 1.132 van dergelijke functies. Hoewel de reorganisatie nog niet is afgerond, is de verwachting dat in de nieuwe organisatie CLAS tussen de duizend en elfhonderd van deze functies terug gaan komen. Dit jaar zijn er tot nu toe drie opleidingen afgerond, gevuld met korporaals en soldaten van reguliere eenheden. Voor de soldaat gelden overigens dezelfde eisen als voor de korporaal.

Daarnaast is er ook een opleidingsversie voor korporaals van het Korps Nationale Reserve, de OLK-Natres.

De instructeur moet verder voldoen aan de basiseisen instructeur op de KMS, waarbij een afgeronde Primaire Vorming (PV) vereist is. Een instructeur zonder Aanvullende Instructiebekwaamheid (AIB), krijgt deze cursus zo spoedig mogelijk na binnenkomst op de KMS. De begeleiding van de instructeur op de werkplek is een taak van de Senior Instructeur (SRI) van de instructiegroep, in de rang van sergeant-majoor of opperwachtmeester. De SRI is tevens de opc van het opleidingsspeloton, dat onder leiding staat van een pc in de rang van adjudant. Ruim 25 procent van de cursisten die de OLK

beweging? Wanneer staat de korporaal midden in de groep, wanneer eraast of erboven? Wie stelt de norm in de groep? Hoe volhardend moet die korporaal zijn om met de groep de opdracht te halen? Zeker niet in de laatste plaats moet de leidinggevende korporaal de wil hebben om te winnen en een vakman zijn die de groep laat slagen. Geen makkelijke opgave, maar de vaak jarenlange dienst- en uitzender-ervaring van veel korporaals, is een voordeel.

De instructeur maakt van deze uitgebreide ervaring gebruik bij het verklaren van de werkwijze van de diverse eenheden. Tevens

Leidinggeven, commandovoering, elementaire instructiebekwaamheid en vorming lopen als een rode draad door de opleiding leidinggevend korporaal heen.
(Foto: Mediagroep KMS)

volgt, geeft bij aanvang van de opleiding aan ambities in de richting van het onderofficerschap te hebben. Het principe dat de onderofficier de toekomstig onderofficier opleidt is om die reden ook van toepassing tijdens de OLK.

Vorming

Naast leidinggeven, CoVo en EIB loopt vorming als een rode draad door de opleiding. Hoewel te kort om van praktische vorming te spreken, is 'de gereedschapskist' tijdens de vier weken wel degelijk te vullen. Met welk gedrag krijgt de leidinggevende korporaal een groep in

toetst de instructeur de diverse werkwijzen aan de voorschriften en handboeken en zet hiermee de cursisten op het juiste spoor. Als het bijvoorbeeld gaat om contactdrills dan voeren de diverse eenheden deze verschillend uit. De cursisten moeten om die reden een training verzorgen voor ad hoc samengestelde groepen conform het voorschrift.

Gilde der leidinggevendenden

Tijdens de opleiding hebben de korporaals met leidinggevende capaciteiten hiertoe voldoende

oefenmomenten gehad om het geleerde bij hun eigen eenheid toe te kunnen passen. Veel van de aan de cursus deelnemende korporaals hebben een jarenlange ervaring. Er is in de OLK dan ook geen tijd ingeruimd voor het bijbrengen van specifieke vakkennis, die ruimschoots aanwezig moet zijn. Met het volgen van de cursus treden de korporaals toe tot het 'gilde der leidinggevers'. Eenmaal opgeleid betekent dit concreet dat deze collega's voorbeeldgedrag moeten vertonen, incidenteel overwerken of een les voorbereiden in eigen tijd. De pc, SRI en instructeurs maken dit de cursisten vanaf de

activiteiten en geeft bevelen bij de CoVo-cyclus. De cursist gaat hiermee aan de slag en maakt de vertaalslag naar het groepsniveau. Daarna vindt de les of training plaats. Bij de CoVo komt daar het uitzetten van de opdracht en leidinggeven tijdens de uitvoering bij. Na een les of training vindt er altijd een evaluatie door of onder toezicht van een instructeur plaats, waarbij zelfreflectie van groot belang is. Hierna moeten gemaakte afspraken leiden tot verbetering en een professionelere cursist. Op de eerste dag van de opleiding geeft de pc of SRI een bevel uit aan de klas van maximaal 36 cursisten die vanaf dat moment groepscom-

Tijdens de Opleiding Leidinggevende Korporaal is geen tijd ingeruimd voor het bijbrengen van specifieke vakkennis, die dan ook ruimschoots aanwezig moet zijn.

eerste cursusdag duidelijk. De opleiding vindt binnen de beschermende muren van de KMS plaats en hier krijgt de cursist te maken met het voor onderofficieren zeer bekende ZACV.

Doelen

Geheel in lijn met het hedendaagse competentiegerichte onderwijs aan de KMS zijn er in de OLK een aantal competenties waar de cursisten mee aan het werk gaan. De belangrijkste zijn analyseren en beïnvloeden. De instructeur geeft opdrachten om lessen voor te bereiden, plannen van aanpak te maken voor trainings-

mandant A-, B- of C-groep zijn. Dit bevel bevat tevens de leerdoelen die de groepscommandanten aan het einde van de vierweekse opleiding in een eindoefening moeten beheersen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het kunnen innemen van een Mobiel Checkpoint (MCP), het kunnen lopen van een patrouille en het kunnen inrichten van een Waarnemings- en Luisterpost (WLP). Ook het kunnen uitvoeren van een hinderlaag en het op de juiste wijze reageren op vijandelijk vuur (contactdrills) behoren tot de opdracht.

Invulling van leerbehoeften gebeurt tijdens lessen
Elementaire Instructie-
bekwaamheid en
trainingen.

Als de opdracht duidelijk is, start de zelfreflectie met de vraag: wat betekent deze opdracht voor mij en mijn groep.

Uitvoeren van contactdrills

Aan deze vraag zijn tevens de leerbehoeften van de cursisten verbonden. De korporaal van de logistiek, die mogelijk minder bekend is met het uitvoeren van contactdrills, kan over dit onderwerp een les of training aan zijn groep verzorgen. De invulling van deze leerbehoeften van de cursisten gebeurt dan tijdens EIB-lessen en trainingen. In de afsluitende vierde week brengen de cursisten tijdens een eindoefening te velde het geleerde in de praktijk waarmee uiteindelijk de cyclus Leercirkel Ervarend Leren compleet is doorlopen.

Lesgeven

Tijdens het Opleiden en Trainen (O&T) vormen de onderwerpen het middel. De algemene onderwerpen komen uit het Handboek Onderofficier (HB 2-07/A en B) en, in mindere mate, uit het Handboek KL-militair (HB 2-1352). Dit laatste handboek bevat de niveau I-kennis dat bij de cursisten in ruime mate aanwezig moet zijn bij aanvang van de cursus. In het Handboek Onderofficier vindt de cursist alles

met betrekking tot de drie pijlers uit het domein van de onderofficier; vakman, leider en instructeur. Die pijlers sluiten direct aan bij de functie-eisen en taakstelling van zowel de leidinggevend korporaal als de plaatsvervangend groepscommandant.

Onvoldoende kennis

In lesblokken van twee uur moet de groep met gebruikmaking van de aanwezige middelen, zich het onderwerp eigen maken. Zo zal een cursist die onvoldoende kennis van de FM9000 radio heeft, zich vrijwel zeker bekwamen in een EIB-les radiotelefonie. De cursist die slechts kennis heeft van het persoonlijk wapen, kan zich de werking van de *light machine gun* (LMG) MAG 7,62 millimeter eigen maken tijdens deze EIB-les.

Iedere cursist geeft tweemaal een EIB-(mini)les tijdens de cursus. Dit laatste handboek bevat de niveau I-kennis dat bij de cursisten in ruime mate aanwezig moet zijn bij aanvang van de cursus. Daarnaast verzorgt iedere cursist te velde in tweetallen eenmaal een trainingsmoment van maximaal twee uur. De onderwerpen die hierbij onder meer aan de orde komen zijn de contactdrills, overval en hinderlaag en patrouilles. Vanaf de eerste dag is de cursist bezig met alle

aspecten die verbonden zijn aan het geven van instructie. Aan de hand van een door de instructeur gegeven voorbeeldles krijgt de cursist een goed beeld van het lesgeven. Hieronder valt het opstellen van de acht didactische kernvragen, waaronder instructeursgedrag, leeractiviteiten en structuur. In het kader van de voorbereidingsvaardigheden maakt de cursist aan de hand hiervan zijn lesplan. Daarbij krijgt de cursist nog andere handvatten, zoals de mogelijkheid tot het aanbieden van retentie (herhalingsinstructie) en de kerngedragingen instructeur. Dit is een lijst van 67 concrete gedragingen waaraan de instructeur voor, tijdens en na het geven van instructie aandacht dient te schenken. Omdat de cursisten het liefst zelf bezig zijn (doeners), vindt veel van deze instructie in de opdrachtvorm plaats.

Iedere groep van twaalf cursisten (A-, B- of C-groep) kan terugvallen op twee instructeurs. Tijdens minilessen van een half uur, splitst de groep zich. Onder begeleiding van een instructeur geeft een cursist dan de miniles, waarbij de overige vijf groepsleden fungeren als leerling. Aan het einde van de les maakt de instructeur de miniles tijdens een dertig minuten durende evaluatie bespreekbaar. De

door de cursisten en instructeurs ter sprake gebrachte leermomenten uit deze minilessen brengen de hele groep in enkele weken tijd op een zichtbaar hoger niveau.

Begeleiding

De aan de cursus deelnemende cursisten onderschrijven dat de OLK inhoudelijk goed is opgebouwd, met een duidelijke structuur en begeleiding door de instructeurs. De gecertificeerde leidinggevende korporaal is na het volgen van de cursus in staat binnen de eigen eenheid de opgedane kennis in de praktijk toe te passen. Hierbij ligt de bal zowel bij de cursist alsook bij de eenheid. De opgeleide korporaal dient zoveel mogelijk kansen aan te grijpen om zich verder te bekwamen. Omdat de eenheid tegenwoordig voor een deel zelf verantwoordelijk is voor het O&T traject, is de leidinggevende korporaal van grote waarde. Door gebruik te maken van de kennis en kunde van de leidinggevende korporaal kan deze zich bewijzen en verder ontwikkelen.

Sm M. van Hemert
waarnemend stafonderofficier
420 Hospitaalcompagnie

Met dank aan aooi E. Jorissen

Na het uitreiken van het certificaat, gebeurt het uitreiken van de bijbehorende rangonderscheidingstekens bij het op functie zetten van de geslaagde cursist. (Foto: Mediagroep KMS)